

Bohusläns hembygdsförbund (Bhf) är en regional paraplyorganisation för **103 kulturarvsföreningar**. Bhf verkar för att stödja och stärka medlemsföreningarna i arbetet med att bevara, använda och utveckla vårt gemensamma kultur- och naturarv samt att synliggöra och väcka intresse, känsla och förståelse för hembygden ur historisk, samtida och framtida perspektiv.

Bhf är sina medlemsföreningar och utgångspunkter för verksamheten är medlemsnytta, föreningsutveckling samt ökad tillgänglighet och delaktighet. Övergripande perspektiv är föreningsutveckling, demokrati, hållbarhet och digitalisering.

Medlemsföreningarna är hembygds-, kulturarvs-, samhälls-, släktforskarföreningar, arbetslivsmuseer och bildarkiv. Bhf har också enskilda medlemmar.

Bhf arbetar för att stödja och stärka medlemsföreningarna utifrån föreningarnas behov och önskemål. Bhf arbetar för att inspirera och visa på nya perspektiv och sammanhang för medlemsföreningarna, utifrån Bhfs regionala perspektiv och omvärldsbevakning.

Bhfs verksamhetsområde motsvarar f.d. Göteborgs och Bohus län och Bhf är ett av 26 regionala hembygdsförbund med Sveriges hembygdsförbund (SHF) som riksorganisation. SHF är en av Sveriges största folkrörelser med nära halv miljon medlemmar.

Organisation. Verksamheten utgår från stadgar, verksamhetsinriktning, budget och verksamhetsplan. Bhf har haft stöd av en kanslist (gick i pension under året) och genom avtal med Västra Götalandsregionen, en kulturarvskonsulent. Årsmötet väljer styrelse och styrelsen utser arbetsutskott och arbetsgrupper.

Verksamhetsinriktning 2021-2023. Fokusområden: landskap, samlingar, maritimt kulturarv, Bohuslän före och i brytningstiden 1658. Varje fokusområde har en arbetsgrupp med styrelseledamöter och i vissa fall med representanter från t.ex. medlemsföreningarna.

Bhfs medlemsföreningars arbete är ovärderligt! I många kommuner är kulturarvsföreningarna navet när det gäller kultur- och naturarv. Föreningar bevarar, använder och utvecklar vårt gemensamma kultur- och naturarv i form av byggnader och miljöer, föremål, foton och arkiv samt immateriellt kulturarv som traditioner, hantverkskunskap, muntligt berättande och mycket mer; föreningarna arrangerar en mängd aktiviteter; fungerar som sociala mötesplatser; är platser för generationsmöten; arena för livslångt lärande; resurs för bland annat skolan; är besöksmål och bidrar till lokal utveckling samt att föreningarnas samlingar och kunskap utgör en grund för vårt gemensamma minne.

Styrelse efter årsmötet: ordförande Ingrid Kennborn, Ljungskile, vice ordförande Mats Ekberg, Åstol och Berit Mellgren, Hällevadsholm, kassör Eva Tisell, Hällevadsholm. Övriga ledamöter: Christer Andersson, Henån, Ann-Sofie Bernhardsson, Mollösund, Karin Hjårling Karlsson, Strömstad, Gun Jarnedal, Brastad, Gunnar Klasson, Uddevalla, Anna Olsson, Bokenäs, Fredrik Olsson, Säve, Lars-Olof Olsson, Kungälv, Lars Rydbom, Uddevalla samt Lars-Inge Stomberg, Jonsered. Styrelsen har sammanträtt nio gånger och arbetsutskottet sju gånger under året. P.g.a. pandemin kunde inte styrelsen genomföra några gemensamma resor eller studiebesök som brukar genomföras.

Bilder ovan: slipeliekurs hos Bokenäs hbf; Allt från dinosaurier till mormor, aktiviteter för barn hos Svenneby hbf; Bohusarvet; träff för valberedare; många digitala möten har det blivit; projektet Kulturarvet som besöksmål. Läs mer om aktiviteterna och projekten nedan.

Övriga förtroendevalda, efter årsmötet: Valberedning: Maria Fast, Hjärtum, sammankallande, Ingvar Bragd, Råda och Karl Axel Åkesson, Tjärnö. Revisorer ordinarie: Henry Bäckström, Uddevalla och Hans Blomgren, Brastad, ersättare: Ingemar Öxgård, Säve och Eivor Kristensson, Fjällbacka.

Medlemmar. Under året har Bhf haft 103 medlemsföreningar. Totalt har Bhf drygt 20 000 medlemmar som utgör en del av de nära 100 000 medlemmarna i hembygdsrörelsen i Västra Götaland. Medlemmarna visar genom sitt medlemskap att de värnar vårt kultur- och naturarv och den verksamhet som kulturarvsföreningarna bedriver.

Bhfs kansli. Bhfs kanslist, Unni Andersson (gick i pension under året) och Bhfs kultur- arvskonsulent, Marika Russberg, är anställda av Bohusläns museum och ingår i museets enheter Intern service respektive Kulturmiljö. Detta skapar många samverkansytor mellan Bhf, Bohusläns museum och medlemsföreningarna. Museet utgör en viktig resurs för föreningarna genom rådgivning och praktiskt stöd. Bhfs kanslist har fungerat som en länk mellan medlemsföreningarna och Bhfs styrelse. Kulturarvskonsumenten initierar och driver projekt, arbetsgrupper och nätverk, arrangerar kurser, temadagar m.m., är redaktör för Bhfs tidskrift Bohusarvet och Bhfs webbplats.

Årsstämman ställdes in p.g.a. pandemin och ett digitalt årsmöte med poströstning hölls den 10 oktober med delar av styrelsen samlade på Bohusläns museum och möjlighet för medlemmar att följa årsmötet via länk.

Mottagare av Bhfs förtjänstplakett 2021: Rakel Bårg och Agneta Hermansson, De seglade för Tjärn, Sverker Balksten, Munkedals hembygdsförening och Gunilla och Morgan Olausson, Partille hembygdsförening.

Stiftelsen Bohusläns museum. Bhf är medstiftare till Bohusläns museum och representerades i dess styrelse fram till Bhfs årsmöte av Gunnar Klasson, andre vice ordförande, Mats Ekberg, ordinarie ledamot, Björn Jönsson och Ingrid Kennborn, ersättare. Efter Bhfs årsmöte: Ingrid Kennborn, andre vice ordförande, Mats Ekberg, ordinarie ledamot, Gunnar Klasson och Fredrik Olsson som ersättare.

Stiftelsen Johannes Plates Kulturminnesfond. Bhf förvaltar fondens stiftelse och ledamöter i Bhfs styrelse är också ledamöter i stiftelsen: Mats Ekberg som ordförande och Eva Tisell som kassör. Bohusläns museum chef Annette Prior är sekreterare.

Västra Götalands kulturnämnds verksamhetsstöd. Sedan 2016 har Bhf haft ett långsiktigt verksamhetsstöd från regionens kulturnämnd. Verksamhetsstöd gavs till organisationer som ses som en del av Västra Götalands infrastruktur för kultur. Från 2021 ändrades stödformen verksamhetsstöd till att bli sökbart med årlig utlysning. HembygdVäst, hembygdsförbunden i regionen, sökte gemensamt verksamhetsstöd. För verksamhetsstöd krävs att organisationerna kännetecknas av: vidgat deltagande genom att engagera och vara angelägen för fler; har regional relevans; samverkar med andra aktörer och nya målgrupper; har en stark och stabil ekonomi.

Samverkan sker, som nämnts ovan med Bohusläns museum som Bhf har ett nära samarbete med, och aktörer som Studieförbundet Vuxenskolan genom samverkansavtal; Förvaltningen för kulturutveckling; Innovatum; kommuner; skolor samt i nätverk och samverkansgrupper som t.ex.: HembygdVäst – hembygdsförbunden i Västra Götaland; Hus med historia – samverkansforum för kulturmiljöfrågor, se vidare under Landskap. Bhf är anslutet till Sveriges hembygdsförbund och Bhf deltar i ordförandeträffar, konsulentträffar, försäkringskonferenser, referensgrupper m.m. samt representeras vid riksstämman. Under pandemiåret har dialogen mellan SHF och medlemsföreningarna ökat i och med att de digitala mötena har utökats och SHF har haft en rad digitala aktiviteter, allt ifrån kurser till dialogmötet med medlemmarna.

Dialog medlemsföreningar och föreningsutveckling

Kretsträffar. Bhfs medlemsföreningar ingår i kretsar som omfattar en/två kommuner. På kretsträffar möts föreningar för erfarenhetsutbyte, för samverkan och för att diskutera frågor som Bhf önskar få respons på. Ofta deltar kulturarvskonsumenten och ibland styrelseledamöter och i flera kretsar deltar också representanter från Studieförbundet Vuxenskolan och kommunen. Under året har kretsträffar hållits både digitalt och fysiskt och vissa träffar har haft teman som lokalhistoria & tillgängliga besöksmål.

Under året har en arbetsgrupp sett över kretssystemet och dragit upp riktlinjer för Bhf-kontakt för närmare dialog mellan styrelseledamöterna och medlemsföreningar. Arbetsgruppens förslag skickades till medlemsföreningarna för synpunkter.

Föreningsutveckling: materialet Dialogduken presenteras vid kretsträffar och andra träffar. Studieförbundet Vuxenskolan erbjuder föreningarna processledning kring materialet.

Kurser och andra aktiviteter brukar förläggas hos föreningar och studieförbund. P.g.a. pandemin har i stort sett alla aktiviteter som möten och kurser varit digitala under året. Genom att Bhf är kärnaktör i Prisma Västra Götaland erbjuds medlemsföreningarna ett stort utbud av kurser och andra aktiviteter inom Prisma, som t.ex. kurser i sociala medier, prismavg.se, Museiresan och guidning. Bhf arrangerade en kursserie om Föreningsarbete i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan utifrån materialet I förening och en träff för valberedare.

Kulturarvet som besöksmål fortsatte under året. Projektet syftar till att kulturarvsföreningar skapar nya upplevelser och erbjudande till besökare utifrån målgruppsanalyser och rådande trender i besöksnäringen; kulturarvsföreningarnas besöksmål bidrar till attraktiva platser och kulturarvsföreningarna som en aktiv aktör i besöksnäringen. Processen leds av delar av Prismas kulturturismgrupp med bl.a. Bhfs kulturarvskonsulent. Projektet har fått stöd från Västra Götalandsregionen.

Fokusområde Landskap

Hembygden i landskapet fortsatte under året, drivs av hembygdsförbunden i regionen tillsammans med Förvaltningen för kulturutveckling. Projektet dockar an till Landskapsobservatorium Västra Götaland. I Hembygden i landskapet uppmärksammas landskapet i dåtid, nutid och tillsammans med unga, i framtiden. Andra perspektiv är kulturarvsföreningar som aktör och resurs i lokalsamhället kring samhällsförändringar. Projektet har fått stöd från Västra Götalandsregionen.

Allt berättar historia: kulturarvsföreningar som kunskapskälla och resurs vid samhällsförändringar och i t.ex. arbetet med kommunens kulturmiljöprogram. För föreningarna innebär Allt berättar historia också föreningsutveckling, bli synliga i nya sammanhang, locka nya målgrupper m.m. Bhf är projektägare för Allt berättar historia. Utvärdering av pilotprojektet på Orust var planerat att hållas under året med Orust hembygdsråd, Orust kommun, Bohusläns museum och Bhf, men p.g.a. pandemin sköts detta på framtiden.

Hus med historia är ett samverkansforum för frågor kring kulturmiljö, i gruppen ingår hembygdsförbunden i regionen, Bohusläns museum, Västergötlands museum, NAV, länsstyrelsen och Förvaltningen för kulturutveckling. Sedan 2019 har gruppen haft fokus på kvarnar och under året arrangerades Öppen kvarn i liten skala med öppet hus i kvarnar. Gruppen har en Facebooksida, Kvarnar i väst, för att kunna hålla kontakt med kvarnintresserade och dela tips och kunskap.

Kurs i slipelie arrangerades tillsammans med Bohusläns museum och Studieförbundet Vuxenskolan i Bokenäs med Bokenäs hembygdsförening som värd. Kursledare var Kjell "liemannen" Gustafsson.

Fokusområde Unga och hembygden

Hembygd 2.0 – hitta berättelsen. Projektets mål är att levandegöra lokala historier och kulturarv med film/digitala berättelser genom gemensamt lärande över generationsgränser. Under året har flera delprojekt drivits i Bhfs medlemsföreningar. Under året projektet legat på is bl.a. p.g.a. pandemin.

Hembygdsresan innebär att en pedagog från Bohusläns museum och Bhfs kulturarvskonsulent håller i aktiviteter för barn hos Bhfs medlemsföreningar. Under sommaren testades konceptet hos Svenneby hembygdsförening.

Från dinosaurer till mormor - från baktid till framtid. Projektet är en samverkan mellan hembygdsförbund, länsmuseum, lokal kulturarvsförening och förskola. Syftet är att inspirera till fler inslag av kulturarv i förskolan och samverkan mellan förskola, museum och kulturarvsföreningar. Metoden som utvecklats i projektet innebär besök av museum och förening i förskolor; besök i en kulturmiljö/alternativ lärmiljö med prova-på-sysslor som förr

i tiden; utställningar. Övergripande teman är hållbarhet och återbruk. Inspirationsskrift och tipshäfte har producerats och spridits till förskolor och föreningar. Projektet har fått ett hedersomnämmande av OMEP – World Organisation for Early Childhood Education och projektet skulle ha presenterats på OMEPs världskongress i Aten, men denna flyttades till 2022 p.g.a. pandemin. Projektet var en av tre finalister i Fuisms Årets pedagogiska projekt.

Skagerraks kapare. Samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och Lysekils kommun sedan tio år på tema Havet förenar har utvecklats om omfattar nu en vandringsutställning, Skagerraks kapare, med tillhörande aktiviteter för främst målgruppen barn och unga. Bhfs medlemsföreningar kan låna utställningen och Studieförbundet Vuxenskolan är resurs för aktiviteter. Utställningen visades hos Svenneby hembygdsförening med aktiviteter.

Fokusområde Digitalisering och samlingar

Prisma Västra Götaland: ett samverkansprojekt mellan ideella och offentliga kulturarvsaktörer i Västra Götaland där bl.a. Bhf är av kärnaktörerna. Prismavg.se är en digital arena för berättelser om människor, platser och händelser från 1850 fram till idag. Bhf deltar i Prismas arbetsgrupper Kulturturismgruppen och Samverkansgruppen.

Hembygd 2.0 – hitta berättelsen, här är det digitala i fokus genom att korta filmer/ digitala berättelser skapas utifrån föreningars samlingar och kunskaper. Filmerna finns tillgängliga för alla i flera sociala medier. Inom projektet stärks deltagarna digitala kompetens och medie- och informationskunnighet. Läs mer ovan.

Digitala mötesverktyg. I och med pandemin har behovet att kunna mötas och hålla kontakt digitalt ökat och med stöd från Studieförbundet Vuxenskolan har kurser, prova-på, digitalt 11-kaffe m.m. arrangerats för medlemsföreningarna. Lathundar för digitala möten och digitala årsmöten har erbjudits föreningarna och stöd från Vuxenskolan kring det praktiska kring digitala möten.

Digital samlingsförvaltning är ett angeläget och viktigt område för kulturarvsrörelsen. En gemensam arbetsgrupp för hembygdsförbunden i regionen har bildats. Målet är att undersöka kulturarvsföreningarnas status och behov i ämnet, föra dialog med andra aktörer och ge stöd i dessa frågor till medlemsföreningarna. Under året skickades en enkät till medlemsföreningarna för att skaffa underlag för fortsatt arbete.

Tema demokrati

2021 uppmärksammades att det var 100 år sedan kvinnor för första gången fick rösta i riksdagsval. Bhf är delaktigt i Bohusläns museums projekt MOD2021 – rösträtt & jämställdhet och flera av Bhfs medlemsföreningar är också engagerade i projektet. Föreningar kan kostnadsfritt beställa en affischutställning av MOD att visa i sina lokaler och uppmuntras att lyfta den ideella föreningen som ett exempel på demokrati och att berätta om personer på platsen som arbetat/arbetar med demokrati på olika sätt.

Under året arrangerades digitala föreläsningar på tema demokrati inom Prisma VG.

Publicering m.m.

Bohusarvet utkommer med fyra nummer om året. För 2021 var temat för alla nummer demokrati. Redaktionsrådet träffas fyra gånger och består av Anna Olsson, redaktören för Bohusarvet Marika Russberg och Lars Rydbom.

Årets hembygdsbok, hembygdskrift och Övriga publikation utses varje år bland publikationer som Bhfs medlemsföreningar utgett eller varit delaktiga i utgivningen av. Jury 2020: Gun Jarnedal, styrelseledamot Bhf, Gunnar Malm, f.d. ordf. Bhf samt Bhfs kulturarvskonsulent Marika Russberg. Två böcker utsågs till Årets hembygdsbok 2020: *Getingsommaren*. Av Leif Jepsen. Utgiven av Partille hembygdsförening; *Vykort som visar vägen*. Av Karl Löfgren. Utgiven av Marstrands hembygdsförening. Årets hembygdskrift 2020: *Träbiten 190. Snipor byggda på Orust*. Utgiven av Föreningen Allmogeåtar. Årets övriga publikation: *Fem berättelser från Grebbestad förr i tiden. No. 6 och 7*. Utgivna av Kulturföreningen Gamla Grebbestad.

Bhfs internetbokhandel - Hembygdslitt.se. Här har medlemsföreningarna haft möjlighet att marknadsföra och sälja sina publikationer. Allt färre publikationer säljs på Hembygdslitt, troligen eftersom föreningar numera säljer sina publikationer i egna kanaler. Hembygdslitt tar betydande resurser i anspråk och med hänvisning till ovan beslutade Bhfs styrelse att lägga ner Hembygdslitt från september 2021.

Upptäck ditt smultronställe. Vartannat år trycker Bhf en broschyr med detta namn där medlemsföreningarna presenteras med bild samt är utmärkta på en karta. Syftet är att synliggöra medlemsföreningarna som besöksmål. Broschyren finns tillgänglig hos medlemsföreningarna, på turistbyråer, på Bohusläns museum m.fl. platser.

Digitala nyhetsbrev skickas ca 1 gång/månad till medlemsföreningarna. Med start under pandemiåret påbörjades också utskick av tematiska nyhetsbrev/tipsblad kring olika ämnen, allt från arkiv och digitalisering till aktiviteter för barn och unga, marknadsföring och föreningsutveckling.

Medverkan i temadagar, mässor m.m.

Släktforskar dagarna och Bondens dagar, som Bhf brukar medverka i, ställdes in p.g.a. pandemin. Gustafsbergsdagarna, som Bhf är medarrangör till, genomfördes.

Till sist...

Ytterligare ett verksamhetsår som präglats av pandemin. Bohusläns hembygdsförbunds styrelse ser tillbaka på ett verksamhetsår, som trots pandemin, inneburit en hel del verksamhet som framgår av ovan. Verksamheten har ställts om, digitala möten och träffar i projekt och nätverk m.m. har ersatt de fysiska mötena även om det under vissa perioder varit möjligt att ses fysiskt. Pandemin har gjort att styrelsen arbetat på nya sätt, arbetssätt som kommer vara till nytta även framöver. Att alternera mellan digitala och fysiska möten och träffar och att ha hybridmöten kan ge bättre tillgänglighet och är ett sätt att hushålla med resurser och miljö. Samtidigt har pandemin gjort tydligt att det fysiska mötet är så värdefullt och avgörande i en rörelse som innebär bland annat social gemenskap, meningsfull sysselsättning och mötesplatser öppna för alla.

/Styrelsen för Bohusläns hembygdsförbund

Christer Andersson

Ann-Sofie Bernhardsson

Mats Ekberg

Gun Jarnedal

Karin Hjärting Karlsson

Ingrid Kennborn

Gunnar Klasson

Berit Mellgren

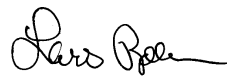
Anna Olsson

Fredrik Olsson

Lars-Olof Olsson

Lars Rydbom

Lars-Inge Stomberg

Eva Tisell